

SZKOŁY DLA EKOROZWOJU

AUDYT KOŃCOWY DLA KLAS 4-8 SZKÓŁ PODSTAWOWYCH, GIMNAZJÓW

Audyt ekologiczny dla szkół został opracowany, tak aby EKO-KOMITET składający się z uczniów klas 4-8 szkoły podstawowej, uczniów gimnazjów mogli go przeprowadzić przy niewielkiej pomocy i współpracy nauczycieli, dyrektora czy pracowników administracji szkoły.

Pytania zostały podzielone na kategorie według różnych pomieszczeń/miejsc w szkole i na zewnątrz niej. Pytania, które nie dotyczą Waszej szkoły można pominąć lub usunąć (np. jeżeli nie ma w szkole sklepika - automatycznie nie odpowiadamy na pytania związane ze sklepikiem szkolnym). Audyt udostępniamy w formie edytowalnej, tak aby móc dostosować go do konkretnych potrzeb szkoły - np. poprzez dodanie własnych pytań, przeformułowanie pytań istniejących.

Ważne, aby odpowiedzi były zgodne z prawdą i stanem faktycznym zastanym przez uczniów w momencie przeprowadzenia audytu, nawet jeśli pojawi się dużo odpowiedzi negatywnych. Będzie to tylko znak, że warto zmienić coś w szkolnym otoczeniu i przeprowadzenie audytu to bardzo dobry krok w tym kierunku.

Ważne, aby odpowiedzi były zgodne z prawdą i stanem faktycznym zastanym przez uczniów w momencie przeprowadzenia audytu. Nawet jeśli pojawi się dużo odpowiedzi negatywnych. Będzie to tylko znak, że warto zmienić coś w szkolnym otoczeniu i przeprowadzenie audytu to bardzo dobry krok w tym kierunku.

Eko-Komitet powinien wykorzystać wyniki audytu do wyboru działania lub działań na których chciałby skupić się w danym roku szkolnym.

Audyt został podzielony na poniższe kategorie/obszary

- ✓ INFORMACJE OGÓLNE - podstawowe informacje o szkole
- ✓ KLASA SZKOLNA - zachęcamy do wybrania „typowej” klasy - takiej, jakich większość jest w szkole
- ✓ TOALETA/ ŁAZIENKA - w przypadku dużych szkół większość informacji wystarczy uzupełnić na podstawie wybranej/losowej łazienki/toalety
- ✓ KORYTARZ SZKOLNY - na korytarzu szkolnym będzie potrzebna pomoc osób dorosłych i innych uczniów
- ✓ SEKRETARIAT/DYREKCJA - zachęcamy, aby umożliwić swobodne sprawdzenie również tych pomieszczeń
- ✓ SKLEPIK i KUCHNIA SZKOLNA -jeśli uczniowie nie mogą wejść do kuchni, w odpowiedzi na pytania mogą pomóc im osoby pracujące w kuchni
- ✓ DOJAZDY DO SZKOŁY/AKTYWNOŚĆ RUCHOWA - odpowiedzi będą wymagały przepytania większej grupy uczniów
- ✓ TEREN PRZYSZKOLNY - to teren przynależny do szkoły (np. wyznaczony ogrodzeniem)
- ✓ można dodać INNE: np. pokój nauczycielski, kotłownia, pracownia komputerowe

LEGENDA - OBSZARY TEMATYCZNE						
ŻYWNOSĆ	BIORÓŻNORODNOŚĆ	ODPADY	ENERGIA	WODA	TRANSPORT	

INFORMACJE OGÓLNE:

OBSZAR	PYTANIE	ODPOWIEŹ/pytania, uwagi dodatkowe/WSKAZÓWKI			
	Gdzie znajduje się Wasza szkoła?	Wieś	Małe miasto	Średnie miasto	Duże miasto
	W którym roku budynek Waszej szkoły został zbudowany?	1951		Ile klas (oddziałów) liczy Wasza szkoła w bieżącym roku szkolnym?	63
	Ile osób tworzy Waszą szkołę?	Liczba uczniów: 1400		Liczba nauczycieli: 130	Liczba pracowników administracji, utrzymania szkoły: 32
	Jaka jest powierzchnia Waszej szkoły?	Ile metrów kwadratowych ma szkoła? 7000- w obydwu budynkach szkoły		Ile kondygnacji ma szkoła? (każde piętro wliczając parter to jedna kondygnacja) 3	
	Co otacza Waszą szkołę?	Czy do szkoły przynależy teren zielony/boisko? (Wymień) – zespół boisk i teren zielony		Czy w pobliżu szkoły znajduje się las, park, teren zielony? park i teren zielony	Czy w pobliżu szkoły znajduje się ścieżka ruchowa, basen, boisko z którego możecie korzystać? TAK
	Największą zaletą Waszej szkoły jest?	Jest przyjazna dzieciom		Największą wadą Waszej szkoły jest? hałas	

KLASA SZKOLNA

OBSZAR	PYTANIE	ODPOWIEDŹ/pytania, uwagi dodatkowe/ WSKAZÓWKI				
	Ile lamp/źródeł światła znajduje się w klasie?	Liczba źródeł światła: najczęściej od 3-14		Liczba ławek(miejsc pracy): najczęściej 14-15		
	Ile okien znajduje się w klasie? Z której strony świata znajdują się okna?	Liczba okien: przeciętnie 3	Strona świata: wschód, zachód, Północ, południe		Godziny wystarczającego dziennego nasłonecznienia w miesiącu 8 - 9	
	Czy światła zapewniają dobre oświetlenie wszystkich miejsc pracy w klasie?	TAK	Obecna norma zaleca , aby w klasie najmniejsze dopuszczalne średnie natężenie oświetlenia wynosiło 300 Luxów w całym pomieszczeniu, jednak nie mając luxomierza sprawdźcie po prostu czy przy każdej ławce oświetlenie jest według Was dostateczne			
	Czy światło jest wyłączone jeśli w czasie lekcji jest wystarczająco dobre oświetlenie naturalne(słoneczne)?	TAK	Jeśli w ciągu dnia oświetlenie naturalne w klasie jest wystarczające i charakter aktualnej pracy nie wymaga dodatkowego doświetlenia, warto wyłączyć lampy, oszczędzając tym samym szkolne rachunki.			
	Jakie żarówki są używane do oświetlania klas szkolnych?	D) świetlówki w oprawach rastrowych		Jaką moc mają żarówki (ile WAT)?	Ile jest wszystkich świetlówek w klasie? Przeciętnie 12- 18	Świetlówki energooszczędne mają różne formy mogą być podłużne (liniowe) i np. spiralne (kompaktowe). Najbardziej przyjazne środowisku są żarówki LED, jednak są nadal drogie i nie zawsze można je łatwo zamienić

					z poprzednimi.
	Czy po wyjściu wszystkich z klasy światło jest zawsze gaszone?	TAK	Czy w szkole jest osoba, która pilnuje czy gaszone jest światło?	TAK	
	Jak szkoła jest ogrzewana?		kotłownia piec gazowy	Bardziej-przyjazne środowisku: F) pompa ciepła G) odnawialne źródła energii (np. biomasa)	
	Ile miesięcy zwykle trwa okres grzewczy w Waszej szkole?	Liczba miesięcy: 6	Okres, w którym szkoła wymaga ogrzewania może różnić się w poszczególnych latach, zależnie od warunków atmosferycznych, a w poszczególnych szkołach również zależnie od odpowiedniej termoizolacji budynku szkoły (czyli jej zdolności do utrzymania ciepła wewnątrz pomieszczeń).		
	Jaka jest średnia temperatura utrzymywana w salach lekcyjnych?	Średnia temperatura: 22 stopnie C	Czy temperatura w salach jest taka sama jak w pomieszczeniach używanych krótko i nie wymagających wysokiej temperatury - jak np. szatnia?	NIE - w sali jest wyższa TAK - taka sama NIE - w sali jest niższa	
	Ile jest grzejników w sali lekcyjnej?	Liczba grzejników: Średnio 3	Czy wszystkie mają możliwość regulowania stopnia ogrzewania?	Tak w budynku przy ul. Unii Europejskiej	
	Czy w okresie grzewczym w trakcie wietrzenia sal lekcyjnych ogrzewanie jest wyłączone?	NIE - POZOSTAJE WŁĄCZONE	Najlepiej jeśli wietrzenie sal jest szybkie i intensywne a grzejniki są wyłączone - następuje wtedy wymiana powietrza, natomiast przedmioty znajdujące się w pomieszczeniu zbyt długo się nie wychładzają, dlatego łatwiej jest z powrotem ogrzać salę.		
	Czy nad wyłącznikami światła znajdują się obrazki/napisy przypominające o gaszeniu światła?	TAK w niektórych salach	ładne, często śmieszne grafiki lub napisy przypominające nam o wyłączeniu światła pomogą na pewno w utrzymaniu tego dobrego nawyku, a goście odwiedzający szkołę będą od razu wiedzieli, że dbacie o środowisko!		

	Czy w klasie prowadzona jest segregacja odpadów?	TAK i NIE	W klasach lekcyjnych wyrzucane jest bardzo dużo papieru i opakowań plastikowych po jedzeniu, ważne żeby już tam segregować odpady na te nadające się do recyklingu i te, które muszą trafić na wysypisko śmieci.
	Jeśli dostajecie od nauczyciela sprawdzian/tekst wydrukowany na papierze - jest on...	Dwustronnie zadrukowany	Poprzez dwustronne drukowanie na papierze możemy zmniejszyć jego zużycie nawet o połowę. Kiedy zaś potrzebujemy wydrukować np. jedną stronę możemy wykorzystać kartki wcześniej zadrukowane jednostronnie.
	Czy używany w czasie lekcji papier ksero pochodzi z recyklingu (z makulatury)?	TAK i NIE	Papier ksero powinien pochodzić z recyklingu, nie marnujemy wtedy kolejnych drzew do produkcji nowego papieru. Takie kartki są najczęściej lekko szarawe (nie wykorzystuje się szkodliwych chemikaliów do wybielania -np. chloru), na opakowaniu można sprawdzić czy papier jest w 100% z makulatury, czy tylko częściowo pochodzi z recyklingu.
	Czy kartki papieru jednostronnie zadrukowane zbierane są w klasie i wykorzystywane ponownie?	TAK	Warto przygotować jedno miejsce (np. karton po papierze) na kartki, które są tylko z jednej strony zadrukowane - można je wykorzystać na notatki, rysunki, kserowanie sprawdzianów lub do innych celów.

TOALETA/ŁAZIENKA

OBSZAR	PYTANIE	ODPOWIEDŹ/pytania, uwagi dodatkowe/ WSKAZÓWKI	
	Ile łazienek znajduje się w szkole?	Ogółem: 30	Ile umywalek znajduje się łącznie we wszystkich łazienkach? Ogółem: 50
	Czy baterie w łazience są szczelne? (TAK - jeśli po dokręceniu nie kapie z nich woda)	TAK - wszystkie	NIE - czy awaria baterii została zgłoszona do odpowiedniej osoby? TAK wszystkie awarie są na bieżąco usuwane

	Jakie są roczne straty wody związane z nieszczelną baterią?	Obliczenia: wszystkie awarie są na bieżąco usuwane			Wynik: 0	Kapiący kran z częstotliwością 1 kropli na sekundę zużywa ok. 16 litrów wody na dobę	
	Czy baterie posiadają zamontowane ograniczniki przepływu wody (perlatory)?		TAK		Perlator to rodzaj nakładki (sitka), którą montuje się na końcu wylewki, kranu. Zwiększa on optycznie strumień wody poprzez jej napowietrzenie. Zgodnie z danymi producentów, perlator potrafi oszczędzić od 15% do 70% wody.		
	Czy po skończeniu mycia rąk wszystkie krany są zawsze zakręcone?	TAK			Czy jest w szkole osoba, która sprawdza, czy wszystkie krany są zakręcone?	TAK	
	Ile toalet znajduje się w całej szkole?	Liczba: ? 60			Czy spłuczki są szczelne?	TAK	NIE - wszystkie NIE - niektóre
	Jakie są dzienne straty wody związane z nieszczelną spłuczką?	awarie są na bieżąco usuwane			Wynik: 0	Jeśli strużka wody wypływająca z nieszczelnej toalety ma szerokość 1mm to straty wody mogą wynieść ok. 9 litów/godzinę	
	Czy spłuczka posiada przycisk „start”- „stop” lub dwudzielny przycisk spłukiwania?	TAK	W nowych toaletach standardem są spłuczki dwudzielne umożliwiające spłukiwanie miski ustępowej całą objętością wody w spłuczce – zwykle jest to 6 albo 9 l –lub ograniczenie jej zużycia o połowę – odpowiednio 3 do 4,5 l. Zamiast podziału przycisk może mieć funkcję STOP pozwalającą na zatrzymanie spłukiwania w dowolnym momencie.				
	Czy zainstalowane są inne ograniczniki nadmiernego spłukiwania?		NIE	Jeśli spłuczka nie jest dwudzielna i nie ma funkcji „start”-„stop” można użyć np. specjalnego pojemnika lub butelki wypełnionej wodą, która po włożeniu do spłuczki spowoduje, że nie napełni się ona do końca.			
	Jeśli w łazience są ręczniki papierowe -czy są z papieru z recyklingu?	TAK są w jednym budynku			NIE MA w drugim budynku, są elektryczne suszarki do rąk		

	Czy ręczniki papierowe są używane racjonalnie?	TAK		W toaletach znajdujących się w miejscach publicznych, również w szkołach czasem spotyka się sytuacje, kiedy ręczniki papierowe są wyciągane i wyrzucane w nadmiernej ilości niż jest to rzeczywiście potrzebne do wytarcia rąk.	
	Czy papier toaletowy w łazienkach jest wyprodukowany z makulatury (z recyklingu)?	TAK		NIE	Brak informacji
	Czy światło w łazience jest gaszone po wyjściu z pomieszczenia?	TAK - jest wyłączane każdorazowo w jednym budynku	TAK - samo gaśnie - fotokomórka	NIE - pozostaje włączone choć nikogo nie ma w łazience drugim budynku	NIE - nie ma możliwości wyłączenia światła przez uczniów
	Jakie żarówki są zastosowane w oświetleniu w łazience?	D) świetlówki w oprawach rastrowych		Świetlówki energooszczędne mają różne formy mogą być podłużne (liniowe) i np. spiralne (kompaktowe). Najbardziej przyjazne środowisku są żarówki LED, jednak są nadal drogie i nie zawsze można je łatwo zamienić z poprzednimi.	

OBSZAR	PYTANIE	ODPOWIEŹ/pytania, uwagi dodatkowe/ WSKAZÓWKI		
	Czy na korytarzu znajdują się kosze do segregacji odpadów?	TAK	Czy każdy pojemnik jest odpowiednio oznakowany i wiadomo co do niego wrzucać?	TAK
	Czy w pojemnikach na surowce wtórne znajdują się odpowiednie odpady?	TAK	Czy plastikowe butelki i puszki w koszu są zgniecione?	TAK Zgniatanie butelek pozwala nam zmieścić w koszu więcej odpadów, później zajmują one również mniej miejsca w dużym kontenerze na śmieci.
	Czy każdy uczeń wie, które odpady nadają się do kosza na surowce wtórne (plastik, metal, papier, szkło) a które nie?	TAK, są prowadzone lekcje na temat właściwego segregowania odpadów	Zapytaj uczniów na korytarzu, czy wiedzą, które z tych śmieci nadaje się do kosza na surowce wtórne:	TAK: kartonik po soku, potargana reklamówka, plastikowa, szklany stoik bez nakrętki NIE: kawałki lustra, kartka zamalowana farbą plakatową, styropian, papier po wędlinie.
	Czy na korytarzu można znaleźć śmieci, papierki, plastikowe opakowania niewrzucone do kosza?	NIE korytarze są na bieżąco sprzątane		
	Czy któryś z koszy na śmieci jest przepiętny?		NIE	Najlepiej jeśli sprawdzicie stan koszy po 3-4 pierwszych lekcjach, wtedy kiedy kosze zdążą się już częściowo napęlić, a kiedy jeszcze uczniowie będą w szkole do ostatniej lekcji będą wyrzucać śmieci
	Jakie żarówki są używane w oświetleniu szkolnego korytarza?	A) tradycyjne		C) świetlówki energooszczędne

	Czy światło na korytarzu szkoły jest gaszone w czasie lekcji i po wyjściu wszystkich ze szkoły?	TAK	Czy nad wyłącznikami światła znajdują się obrazki/napisy przypominające o gaszeniu światła?	TAK i NIE	Grafiki lub napisy przypominające nam o wyłączeniu światła pomogą na pewno w utrzymaniu tego dobrego nawyku, a goście odwiedzający szkołę będą od razu wiedzieli, że dbacie o środowisko!
	Czy na grzejnikach w korytarzu znajdują się termoregulatory?	TAK – w jednym budynku	NIE MA w drugim budynku	Kto w szkole odpowiada za regulowanie temperatury na korytarzu zależnie od warunków atmosferycznych?	Pan konserwator
	Czy okna na korytarzu są szczelne? (przy sprawdzeniu poproście o pomoc osobę dorosłą)	TAK		Nieszczelność okien zimą przyczynia się do dużych strat ciepła	
	Czy korytarz szkolny jest oddzielony od klatki schodowej/wejścia do szkoły?	TAK	Jeśli korytarz szkolny znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie często otwieranych drzwi wejściowych do szkoły i nie jest oddzielony wiatrołapem, kotarą, osobnymi drzwiami, zimą może dochodzić do dużych strat ciepła, przez co zwiększają się rachunki za ogrzewanie.		
	Kiedy korytarz szkolny jest wietrzony?	Wiosna / lato: TAK Jesień/zima: NIE	Kto jest odpowiedzialny za wietrzenie szkolnego korytarza?	Pani woźna	
	Jakie produkty uczniowie przynoszą najczęściej do szkoły na drugie śniadanie?	Jedzenie: KANAPKI, OWOCE		Napoje: SOKI, WODA	
	W jakich opakowaniach uczniowie przynoszą drugie śniadania do szkoły?	A. opakowania plastikowe wielorazowe (np. pudełko) najczęściej B. opakowania plastikowe, aluminiowe, papierowe jednorazowe rzadko		Używanie opakowań wielorazowych jest lepszym rozwiązaniem ponieważ można z nich korzystać przez długi czas. W sklepach dostępne są już również wielorazowe pojemniki z plastiku tworzywa pochodzącego z recyklingu	

	Czy na korytarzu znajdują się dystrybutory z napojami gazowanymi, słodzcami, itp.?	TAK woda niegazowana, soki		W ogólnodostępnych dystrybutorach najczęściej sprzedawana jest niezdrowa żywność taka jak słodczyce, słone przekąski, czy napoje słodzone. Oznacza to też, że szkoła czerpie zysk z promowania niezdrowej żywności.
	Zapytaj uczniów, którzy jedzą obiady na szkolnej stołówce, czy obiady są według nich smaczne i zdrowe?	TAK - jaką potrawę lubią najbardziej? Kurczak, kotlety, zupa pomidorowa, rosół, ogórkowa, makaron		
	Czy w szkole znajduje się ogólnodostępny dystrybutor z wodą z którego mogą korzystać uczniowie?	TAK - gdzie się znajduje? Na korytarzu przy świetlicy	Czy uczniowie z niego korzystają?	TAK
	SEKRETARIAT/DYREKCJA			
OBSZAR	PYTANIE	ODPOWIEDŹ/pytania, uwagi dodatkowe/ WSKAZÓWKI		
	Jakiego papieru używa się w sekretariacie?	A) papier z recyklingu z domieszką celulozy		Najlepiej jeśli używany jest papier recyklingowy - nie wymaga on ścinania kolejnych drzew do produkcji papieru, wykorzystuje się zaś ten zebrany jako surowiec wtórny.
	Jak drukowane są dokumenty w sekretariacie?	A) Dwustronnie zadrukowane najczęściej		Poprzez dwustronne drukowanie na papierze możemy zmniejszyć jego zużycie nawet o połowę. Kiedy zaś potrzebujemy wydrukować np. jedną stronę możemy wykorzystać kartki wcześniej zadrukowane jednostronnie.
	Czy w sekretariacie/pokoju dyrektora znajduje się miejsce na papier jednostronnie zadrukowany?	TAK	Do czego wykorzystywany jest papier jednostronnie zadrukowany? Do notatek, ponownego druku	

	Czy w szkolnej kuchni prowadzona jest segregacja odpadów?	TAK - co jest segregowane: odpady organiczne, opakowania	
	Czy szkoła wykorzystuje np. pocztę elektroniczną (e-mail), stronę internetową do kontaktu z rodzicami?	TAK poprzez dziennik LIBRUS i stronę internetową	
	Czy urządzenia elektroniczne (np. komputer, fax, ksero) są wyłączone po zakończeniu ich użytkowania?	TAK	Część urządzeń, takich jak np. drukarka pobiera sporo energii kiedy pozostaje w stanie spoczynku (funkcja Stand-by), aby zaoszczędzić energię, kiedy nie będziemy używali za chwilę ponownie urządzenia, możemy je wyłączyć.
	Co robią osoby korzystające z komputera w sekretariacie/dyrekcji jeśli odchodzą od niego na....	...ok. 5 minut wygaszają monitor	...na ponad 15 minut hibernują lub wyłączają komputer Jeśli odchodzimy od komputera na krótko, wystarczy, że wyłączymy (wygasimy) monitor, jeśli planujemy wyjść na dłużej (np. na godzinę) najlepiej zahibernować lub wyłączyć komputer.
	Czy po zakończeniu pracy, wszystkie urządzenia w sekretariacie/dyrekcji są całkowicie wyłączone?	TAK, pozostaje załączony alarm - czy jest w szkole osoba odpowiedzialna za sprawdzenie, czy wszystko zostało wyłączone? TAK	

DOJAZDY DO SZKOŁY

OBSZAR	PYTANIE	ODPOWIEDŹ/pytania, uwagi dodatkowe/ WSKAZÓWKI	
	Jak uczniowie Waszej szkoły docierają do szkoły?	Pieszo Rowerem – sezonowo i całorocznie Komunikacją podmiejską Samochodem rodziców, samodzielnie	Zapytaj np. jedną klasę lub większą grupę uczniów o to jak docierają do szkoły - napisz ile osób zapytałeś i ile zadeklarowało poszczególne

				sposoby.
	Zapytaj uczniów o zdanie - czy do Twojej szkoły można dojechać bezpiecznie na rowerze? (np. ścieżkami rowerowymi, drogami o niskim natężeniu ruchu)	TAK – ścieżkami rowerowymi i drogami o niskim natężeniu ruchu		
	Czy przed szkołą znajdują się stojaki rowerowe dla osób dojeżdżających na rowerze?	TAK - liczba stanowisk: 100	Czy do stojaków można bezpiecznie przypiąć rower (wtedy kiedy do stojaka można przypiąć przynajmniej ramę roweru lub ramę i koło)	TAK
	Czy w szkole jest dostępna pompka i podstawowe narzędzia z których mogą skorzystać rowerzyści w razie potrzeby?	NIE - brak narzędzi i pompki		
	Czy w szkole są prowadzone cykliczne zajęcia z bezpiecznej jazdy rowerem?	TAK –np. dla uczniów ubiegających się o kartę rowerową	TAK - dla wszystkich/dla zainteresowanych osób	NIE
	Ilu uczniów dojeżdża do szkoły rowerem?	W okresie wiosenno-letnim? 150	W okresie jesiennym i zimą? 35	Cały rok szkolny? 20
	Dojazd do szkoły oczami uczniów jeżdżących na rowerze...	Zalety dojeżdżania rowerem do szkoły: PUNKTUALNOŚĆ , AKTYWNOŚĆ , OCHRONA ŚRODOWISKA, PRZYJEMNOŚĆ		Wady dojeżdżania rowerem do szkoły: NIE MA
	Czy w Twojej szkole promowane są dojazdy do szkoły na rowerze albo chodzenie pieszo?	TAK - w jaki sposób? W maju uczniowie otrzymywali punkty do oceny zachowania	W szkołach odbywają się np. Dni Rowerem do Szkoły, albo tydzień chodźrzy, w których uczniowie dojeżdżający rowerem/ przychodzący pieszo są w symboliczny sposób nagradzani.	
	Czy na terenie szkolnym/przed szkołą jest dużo zaparkowanych samochodów (zwłaszcza rano i po zakończeniu lekcji)?	TAK - jakie są przyczyny? DUŻA LICZBA UCZNIÓW		

	<p>Jakie problemy spotykają osoby (uczniowie/nauczyciele) dojeżdżające samochodem do szkoły?</p>	<p>A. Korki, duży ruch samochodowy B. Brak/mało miejsc do parkowania przy szkole C. Inne: SPÓŹNIENIA NA LEKCJE</p>		<p>Ile kilometrów dojeżdżają uczniowie samochodem z domu do szkoły? (zapytajcie przynajmniej kilku uczniów) od 1 DO 10 KILOMETRÓW</p>
	<p>Czy szkoła uwzględnia planie zajęć godziny szczytu (czas największych korków) i godziny rozpoczęcia lekcji w sąsiednich szkołach?</p>	<p>TAK - podaj przykład:</p>	<p>NIE</p>	<p>W dużych miastach ponad 1/3 ruchu samochodowego generują dojazdy do szkół, nieraz przesunięcie godziny rozpoczęcia lekcji np. o 30 min niż w sąsiednich szkołach sprzyja rozładowaniu korków w okolicy.</p>

SZKOLNY SKLEPIK i STOŁÓWKA

OBSZAR	PYTANIE	ODPOWIEDŹ/pytania, uwagi dodatkowe/ WSKAZÓWKI
--------	---------	---

	Czy w szkole serwowane są obiady?	TAK	Obiady na stołówce są przygotowywane przez...	A. Zewnętrzną firmę, która gotuje obiady w szkole
	Czy jadłospis na stołówce uwzględnia użycie sezonowych warzyw i owoców?	TAK, na przykład: marchew, ziemniaki, kapusta, jabłka		
	Skąd pochodzą warzywa i owoce używane w szkolnej kuchni?	Kraj/region: Polska, Mazowsze	Warzywa i owoce mogą być dostarczane m.in. przez lokalnych rolników, dostawców z regionu - dzięki temu nie tylko wspiera się lokalnych producentów, ale otrzymuje się produkt świeży, który nie musiał być specjalnie konserwowany do długiego i dalekiego transportu	
	Gdzie trafiają odpadki organiczne (np. obierki z warzyw, skórki owoców) ze szkolnej kuchni?	Do kosza na bioodpady		
	Czy w szkolnej kuchni prowadzona jest segregacja odpadów?	TAK - co jest segregowane: opakowania i odpady żywieniowe		
	Skąd pochodzą warzywa i owoce używane w szkolnej kuchni? Jak wiele kilometrów pokonują? Czy wiecie czym są food miles?	Kraje/regiony: Polska, najczęściej Mazowsze	Liczba kilometrów (przykłady): 1- 15 km- ziemniaki, włoszczyzna Food miles TAK/NIE	
	Czy którekolwiek ze składników używanych w kuchni posiadają certyfikat bio lub Fair Trade?	Bio NIE	Fair Trade NIE	
	Czy kuchnia oferuje niemączne/niesłodkie posiłki wegetariańskie (tj. inne niż naleśniki, pierogi, itp.)?	TAK kasze, ryż		

	Jak dużo jedzenia staje się odpadem w szkolnej stołówce?	Ilość w kg (jeden dzień): Ile kg przypada rocznie na osobę?:	
	Czy uczniowie mogą zdecydować, ile posiłku zostanie im nałożone na talerz? Czy jest możliwość wyboru posiłków lub dodatków do posiłku?	TAK	
	Czy personel odpowiedzialny za układanie jadłospisu jest zainteresowany preferencjami uczniów? (tj. dopytuje co im smakuje?) Czy uczniowie/rodzice mają wpływ na jadłospis?	preferencje uczniów są uwzględniane: TAK	wpływ uczniów i rodziców na jadłospis: TAK
	Czy kuchnia informuje o składzie i składnikach odżywczych podawanej żywności?	TAK	
	Czy w szkole jest możliwość wybrania diety wegetariańskiej, wegańskiej, bezmlecznej czy bezglutenowej?	NIE	
	Jak zmywane są naczynia w szkolnej kuchni?	A. zmywarka/maszyna myjąca	Zmywanie pod bieżącą wodą zużywa największą ilość wody, oszczędniejsze jest zmywanie naczyń w naczyniu/ komorze zlewu z wodą - jednak nie zawsze jest to możliwe. Oszczędne jest również zmywanie dużej ilości naczyń jednocześnie w zmywarce, jednak trzeba liczyć się tu z dodatkowym poborem prądu.
	Jakiej klasy energetycznej są urządzenia AGD znajdujące się w szkolnej kuchni?	Lodówka A ++ Kuchenka A++ Zmywarka A++	Najbardziej oszczędne urządzenia dostępne dziś na rynku posiadają klasę energetyczną A+++ i A++, później kolejno do oszczędnych należą sprzęty o klasie A+, A, więcej prądu zużyją te, które posiadają klasę B, C i poniżej.

	Jakie produkty sprzedawane są w szkolnym sklepiku (podkreśl)?	Słodycze, Napoje słodzone soki), Fast-food (hot-dogi, zapiekanki) , drożdżówki	Woda
	Jakie produkty są najchętniej kupowane (w sklepiku szkolnym) przez uczniów?	Napoje słodzone soki), Fast-food (hot-dogi, zapiekanki) , drożdżówki	
	Czy w sklepiku szkolnym można kupić świeże kanapki?	TAK	
	Czy w sklepiku szkolnym można kupić świeże warzywa lub owoce?	TAK rzadko	
	Czy na opakowaniach produktów w sklepiku szkolnym znajduje się jasna informacja na temat zawartości i kaloryczności?	TAK Na tych produktach znajduje się pełna informacja o zawartości (m.in. węglowodanów, tłuszczów, sodu), kaloryczności i zalecanym dziennym spożyciu?	Na tych produktach brak jakiejkolwiek informacji: Dania ciepłe
	Jak opakowane są napoje w szkolnym sklepiku?	Napoje: A. kartoniki B. plastikowe butelki C. szklane butelki	Sprawdźcie/dowiedzcie się, które z tych opakowań jest najmniej uciążliwe dla środowiska - które najłatwiej poddają się recyklingowi, a które gorzej Wyniki: najłatwiej szklane butelki, gorzej plastikowe
	Czy w szkolnym sklepiku prowadzona jest segregacja odpadów?	TAK - co jest segregowane: opakowania	
	Jeśli w sklepiku przygotowywane są świeże kanapki/wyciskane są soki to co dzieje się z odpadami organicznymi (obierki z warzyw, skórki owoców)?		

Jeśli w szkolnym sklepiku wykorzystywane są urządzenia AGD - jaka jest ich klasa energetyczna?

Mikrofalówka A++

Najbardziej oszczędne urządzenia dostępne dziś na rynku posiadają klasę energetyczną A+++ i A++, później kolejno do oszczędnych należą sprzęty o klasie A+, A, więcej prądu zużywają te, które posiadają klasę B, C i poniżej.

TEREN PRZYSZKOLNY

OBSZAR	PYTANIE	ODPOWIEDŹ/pytania, uwagi dodatkowe/ WSKAZÓWKI						
	Jaką w przybliżeniu część terenu przyszkolnego stanowią... (np. ½)	drzewa /krzewy	rośliny/ogródek zagospodarowany	rośliny dziko rosnące	ogródek prowadzony przez uczniów	plac zabaw/boisko	parking, teren utwardzony	inne (np. oczko wodne)
	Jakie zajęcia szkolne odbywają się na terenie przyszkolnym?	Regularnie: wychowanie fizyczne, zajęcia świetlicowe i oddziałów przedszkolnych				Od czasu do czasu: lekcje plastyki		
	Czy na terenie przyszkolnym znajduje się miejsce do prowadzenia lekcji na zewnątrz?	TAK - opis Zespół boisk, plac zabaw, trawniki				np. ogródek edukacyjny, obserwacyjny, ścieżka edukacyjna, „zielona klasa” (altana z miejscami do wykonywania prac technicznych, czy do siedzenia)		
	Czy na terenie przyszkolnym uczniowie prowadzą swój ogródek warzywny/owocowy/ziolowy?	TAK - co jest uprawiane, kto opiekuje się ogródkiem? Na terenie jest wiele drzew i krzewów, o które dbają pracownicy szkoły i grupa ekologiczna						
	Jeśli prowadzicie ogródek szkolny - do czego wykorzystywane są później wyhodowane plony?	Zdobią teren przyszkolny, korzystają z nich ptaki		Warzywa i owoce ze szkolnej grządki mogą zostać wykorzystane np. do robienia kanapek, sałatek na wspólnych klasowych czy szkolnych śniadaniach, mogą trafić do szkolnego sklepiku, możecie częstować się nimi w czasie szkolnego pikniku, itp. Może macie jeszcze inne pomysły?				

	Jakie zwierzęta żyją na terenie Waszego ogródka szkolnego?	Wymień: owady, ptaki	Czy prowadzicie album, inną formę dokumentowania zwierząt, które zauważyliście w Waszym szkolnym ogródku?	TAK - jaką? Fotograficzną, dzieci rysują je	
	Czy na terenie Waszej szkoły są miejsca, w których schronienie mogą znaleźć ptaki, owady czy np. małe ssaki?	TAK – drzewa, krzewy, trawa	Dowiedz się w jakich warunkach mogą znaleźć schronienie takie zwierzęta jak: jeż, trzmiel, motyl, pszczoła murarka?		
	Czy teren szkoły jest przyjazny dla ptaków?	Wasza odpowiedź: TAK		W ogrodzie przyjaznym dla ptaków znajdują się krzewy i drzewa dające owoce będące pokarmem dla ptaków, mogą znaleźć się też np. budki lęgowe, karmnik, ptasi pojniki.	
	Czy uczycie się rozpoznawania gatunków roślin, drzew w Waszym terenie przyszkolnym?	TAK - jakie gatunki rozpoznaliście? Dąb, lipa, brzoza, kalina, tuja, jarząb, wiąz polny, lilak, forsycja, leszczyna, cis	Czy fotografujecie/rysujecie różne gatunki roślin jakie pojawiają się na Waszym terenie przyszkolnym?	TAK	
	Czy szkoła posiada swój kompostownik?	NIE		Kompostownik to bardzo dobry pomysł na ograniczenie odpadów wytwarzanych przez szkołę i dodatkowo na otrzymanie bardzo dobrej jakości nawozu do roślin. Do kompostownika szkolnego można przynosić odpady organiczne również z własnego domu.	
	Czy na terenie przyszkolnym znajdują się jakieś śmieci - papierki, puszki, butelki pozostawione przez uczniów lub inne osoby?	TAK - czy uczniowie sprzątają co jakiś czas teren przyszkolny? TAK	TAK - czy na terenie przyszkolnym znajduje się wystarczająca ilość koszy na śmieci?	TAK	
	Czy wokół szkoły znajdują się nielegalne wysypiska śmieci?	NIE		Lasy, rowy, dzikie tereny zielone to niestety nadal często miejsca w których ludzie pozostawiają bezprawnie śmieci lub nawet niebezpieczne elektrośmieci (zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny)	

	Czy na terenie przyszkolnym gromadzicie wodę deszczową?		NIE	Woda deszczowa może być gromadzona np. do jednego dużego zbiornika lub np. mniejszych zbiorniczków przyczepionych do ogrodzenia. Taka woda z powodzeniem może zostać wykorzystana do podlewania ogródka, kwiatów w szkole
	Czy szkoła wykorzystuje energię odnawialną (np. wiatru, słońca, wody)?	NIE Nawet jeśli szkoła nie wykorzystuje energii odnawialnej do celów użytkowych (np. do ogrzewania wody), można spróbować zainstalować prostsze urządzenia demonstrujące uczniom jak działa energia odnawialna słońca, czy wiatru.		
	Jeśli przed szkołą znajduje się oświetlenie, czy jest ono stałe, czy włącza się na fotokomórkę?	STAŁE - włączone wieczorem świeci całą noc	STAŁE - włączane jedynie na kilka godzin/określony czas i później wyłączane	Fotokomórka -włącza się gdy ktoś przechodzi

Audyt wykonali uczniowie z grupy ekologicznej pod kierunkiem pani pedagog Grażyny Desperak-Kilińskiej w październiku, maju i czerwcu.